Opiskelijahallintojärjestelmä Wilman lisäosan hankinta

Yhtymähallitus 19.11.2026 § 207
17/00.01.02.01/2026

Asian tausta

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian opiskelijahallinnon nykyinen järjestelmäkokonaisuus muodostuu Primus-, Wilma- ja Kurre-järjestelmistä. Järjestelmäkokonaisuus on keskeinen osa koulutuksen järjestämiseen liittyviä pedagogisia ja lakisääteisiä prosesseja. Siihen on vuosien aikana rakennettu Riverian toimintaan mukautettuja tietorakenteita, toimintamalleja, raportteja ja integraatioita, ja järjestelmään on kertynyt merkittävä määrä säilytettävää historiatietoa.

Riverialla on ollut pitkäkestoinen tarve täydentää nykyistä opiskelijahallinnon järjestelmäkokonaisuutta toiminnanohjausjärjestelmällä (jatkossa ”toiminnanohjaus”), joka kattaa koulutustarjonnan suunnittelun, henkilöstö- ja tilaresurssien kohdentamisen sekä henkilöstön työjärjestysten ja opiskelijoiden lukujärjestysten laatimisen. Tavoitteena on muodostaa nykyisen opiskelijahallinnon kanssa yhteentoimiva kokonaisuus, joka mahdollistaa oppilaitoksen koko toiminnan suunnittelun monivuosisuunnittelusta viikoittaiseen ja päivittäiseen sijaistuksien hallintaan sekä nopeisiin muutoksiin saakka. Suunnitelmien ja resursoinnin muutokset voidaan välittää henkilöstön ja opiskelijoiden työ- ja lukujärjestyksiin ajantasaisesti.

Markkinaselvitys

Riveria on selvittänyt toiminnanohjauksen toteuttamisvaihtoehtoja usean vuoden ajan. Riveria osallistui maaliskuun 2025 ja maaliskuun 2026 välisenä aikana ammatillisen koulutuksen tietohallintovastaavien Aktiv-verkoston tilaamaan toiminnanohjauksen sisältävien opiskelijahallintojärjestelmien kartoitukseen, jonka tarkoituksena oli selvittää kansainvälisiltä markkinoilta Suomen ammatilliseen koulutukseen soveltuvia järjestelmäkokonaisuuksia. Lisäksi Riveria toteutti marraskuun 2025 ja kesäkuun 2026 välisenä aikana oman markkinaselvityksen, jossa arvioitiin kahdeksan toimittajan ratkaisuja toiminnallisilla, teknisillä, taloudellisilla ja aikataulullisilla perusteilla.

Markkinaselvityksen perusteella useat markkinoilla olevat ratkaisut vastasivat yksittäisiin toiminnallisiin tarpeisiin, mutta niiden käyttöönotto olisi edellyttänyt merkittävää jatkokehitystä, laajaa määrittelytyötä tai niiden valmiusastetta ei voitu markkinaselvityksen aikana todentaa riittävällä tasolla. Lisäksi opiskelijahallinnon ja toiminnanohjauksen yhtenäisen järjestelmäkokonaisuuden luominen olisi edellyttänyt koko nykyisen opiskelijahallintojärjestelmän vaihtamista.

Riverian Wilma-järjestelmän rajapinnat ovat suljetut, eikä Visma ole avaamassa rajapintoja siihen tai konserniyrityksiinsä nähden kolmansille osapuolille. Näin ollen toiminnanohjaustoiminnallisuuden nykyiseen Wilma-järjestelmään voi tuottaa vain Visma ja sen konserniyritykset. Visma-konserniin kuuluvan Xedule B.V:n Xedule-järjestelmään perustuva Wilma Planner (aikaisemmin Wilma Plan) oli selvityksen toteuttamisajankohtana riittävän valmis ja käyttöön otettavissa oleva ratkaisu, joka tukee Riverian toiminnanohjaukselle asetettuja tavoitteita kokonaisuutena ja voidaan liittää nykyiseen Wilma-järjestelmäkokonaisuuteen.

Wilma Planner on tuotantovalmis ohjelmistotuote, joka tukee muun muassa koulutustarjonnan suunnittelua, resurssien hallintaa, työjärjestysten laadintaa ja optimointia sekä tiedolla johtamista. Hankinta sisältää oppilaitoksissa käytössä olevan valmiin järjestelmän käyttöönoton, Riverian toimintamalleihin liittyvän konfiguroinnin sekä integraation Primus-, Kurre- ja Wilma-järjestelmäkokonaisuuteen. Kyse ei siis ole hankinnasta, jossa alettaisiin kehittää kokonaan uutta toiminnanohjausjärjestelmää Riverian tarpeiden mukaisesti.

Tekninen yhteentoimivuus ja immateriaalioikeudet

Visman ilmoituksen mukaan Wilma-järjestelmäkokonaisuuden rajapinnat eivät ole avoimia Visma-konsernin ulkopuolisille järjestelmätoimittajille eikä niitä ole suunniteltu avattaviksi kolmansille osapuolille. Wilma-järjestelmäkokonaisuuteen liittyvät ohjelmistojen lähdekoodit, algoritmit, tietokantarakenteet ja rajapinnat ovat Visman tai sen konserniyhtiöiden immateriaalioikeuksia. Käyttöliittymien ja integraatioiden teknisestä toteuttamisesta vastaa Visma.

Ulkopuolinen toimittaja ei siten voi toteuttaa Wilma Planneria vastaavaa kokonaisuutta nykyiseen ympäristöön samalla teknisellä tavalla ilman oikeutta hyödyntää kyseisiä rajapintoja ja muita suojattuja teknisiä ratkaisuja. Vaihtoehtoisen toimittajan ratkaisu merkitsisi käytännössä huomattavasti laajempaa ja kalliimpaa hankintaa eli nykyisen opiskelijahallintojärjestelmän vaihtamista pelkän järjestelmälaajennuksen hankinnan sijaan.

Suorahankinnan peruste

Wilma Planner -toiminnanohjausjärjestelmän hankinta esitetään toteutettavaksi suorahankintana Visma Aquila Oy:ltä.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan hankintayksikkö voi toteuttaa hankinnan suorahankintana, jos teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan. Edellytyksenä on lisäksi, ettei järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ole ja ettei kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

Tehdyn markkinaselvityksen perusteella Riverian toiminnanohjaukselle asettamat tavoitteet voidaan toteuttaa säilyttämällä käytössä oleva Wilma-järjestelmäkokonaisuus ja täydentämällä sitä Wilma Planner -ratkaisulla. Muut tunnistetut vaihtoehdot edellyttäisivät nykyisen opiskelijahallintojärjestelmän vaihtamista eivätkä siten muodosta nyt hankittavaan toiminnanohjaukseen rinnastuvaa järkevää vaihtoehtoista tai korvaavaa ratkaisua. Mikäli opiskelijahallintojärjestelmä ja toiminnanohjaus eivät toimisi yhteen, siitä aiheutuisi niin suurta manuaalista työtä Riverialle, että se tekisi koko toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta turhan. Kyse ei siten ole hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta, vaan nykyisestä järjestelmäarkkitehtuurista ja järjestelmien yhteen toimivuudesta johtuvasta teknisestä rajoitteesta.

Suorahankintaa perustellaan siten sekä järjestelmien teknisellä yhteentoimivuudella että olemassa oleviin ohjelmistoihin, rajapintoihin ja muihin teknisiin ratkaisuihin liittyvillä immateriaalioikeuksilla. Riverian tekemällä markkinaselvityksellä on lisäksi selvitetty vaihtoehtoisten ratkaisujen olemassaoloa.

Hankinnan arvo ja kokonaisuuteen liittyvä yhteiskehittäminen

Riveria ja Visma ovat sopineet, että toiminnanohjauksen toteuttaminen Wilma-järjestelmään tehdään kehittämistyönä, jossa Riveria investoi kehittämiseen enintään 2 miljoonaa euroa. Riveria ja Visma sopivat toiminnanohjauksen hankintaa koskevassa sopimuksessa investoinnin takaisinmaksusuunnitelmasta, jolla Riveria saa kehittämiseen käytetyn summan (enintään 2 miljoonaa euroa) kokonaisuudessaan Vismalta takaisin.

Kun toiminnanohjausjärjestelmä on otettu kokonaisuudessaan käyttöön Riveriassa, on hankinnan arvonlisäveroton arvo laskettuna 48 kuukaudelle 320 000 euroa sisältäen toiminnanohjauksen toimituksen, lisenssit ja ylläpidon.

Suorahankintapäätöksen perustelumuistio sekä sopimusluonnokset ovat yhtymähallituksen kokouskansiossa. Asiasta laaditaan hankintalain mukainen suorahankintailmoitus.

Kokouksessa asiaa esittelevät hallinto- ja talousjohtaja sekä PTCServices Oy:n seniorisasiantuntija, HTM Jesse Hakkarainen.

Valmistelija ja lisätietoja

Hallinto- ja talousjohtaja Merja Laituri-Korhonen, puh. 050 575 4025, merja.laituri-korhonen(at)riveria.fi

Päätösehdotus

Kuntayhtymän johtaja, rehtori
Yhtymähallitus päättää:

1. hyväksyä Wilma Planner -toiminnanohjausjärjestelmän hankinnan Visma Aquila Oy:ltä Riverian käytössä olevan Wilma-järjestelmän laajennukseen kohdistuvana suorahankintana hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella 320 000 euron (alv 0 %) ennakoidulla arvolla 48 kuukauden ajalle;
2. hyväksyä esittelytekstissä kuvatun Wilma Planner -kokonaisuuteen liittyvän yhteiskehittämistyön, jossa Riverian rahoitusosuus on enintään 1 000 000 euroa vuodessa ja yhteensä enintään 2 000 000 euroa, sekä
3. valtuuttaa hallinto- ja talousjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan edellä tarkoitettujen järjestelyjen toteuttamiseksi tarvittavat sopimukset ja muut asiakirjat sekä tekemään niihin teknisluonteisia ja vähäisiä tarkistuksia edellyttäen, etteivät muutokset olennaisesti muuta yhtymähallituksen hyväksymän järjestelyn taloudellisia tai oikeudellisia ehtoja taikka Riverian vastuita.

Päätös

Yhtymähallitus
Hyväksyttiin yksimielisesti.

———

Jesse Hakkarainen oli läsnä kokouksessa klo 14.06-14.36 asian esittelyn ajan.

———